დაწყებით საფეხურზე მოზარდების სააზროვნო უნარების გაუმჯობესება მაღალკლასელი მოსწავლეების დახმარებით

ქალაქ რუსთავის 23-ე საჯარო სკოლის მაგალითზე

მარიამ ქებულაძე

სოფიკო ბიბილაშვილი

სოფიო ჯადუგიშვილი

სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტზე განათლების ადმინისტრირების მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნის შესაბამისად

ზოგადი განათლების ადმინისტრირების პროგრამა

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ქეთევან თოდაძე

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2017

განაცხადი

"როგორც წარდგენილი სადისერტაციო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არა რის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად".

მარიამ ქებულაძე

სოფიკო ბიბილაშვილი

სოფიო ჯადუგიშვილი

მადლობა

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის განათლების ადმინისტრირების სამაგისტრო პროგრამის სტუდენტები:

მარიამ ქებულაძე

სოფიო ჯადუგიშვილი

სოფიკო ბიბილაშვილი

თემაზე: ,,დაწყებით საფეხურზე მოზარდების სააზროვნო უნარების გაუმჯობესება მაღალკლასელი მოსწავლეების დახმარებით ქ. რუსთავის 23-ე საჯარო სკოლის მაგალითზე'' ჩატარებული კვლევის დროს გაწეული დახმარებისა და მხარდაჭერისთვის მადლობას ვუხდით N23-ე საჯარო სკოლის ადმინისტრაციას, პედაგოგებს, მოსწავლეებს და მშობლებს.

კვლევის განხორციელებისას, კონსულტირებისა და დახმარებისთვის განსაკუთრებულ მადლობას ვუხდით სადისერტაციო ნაშრომის ხელმძღვანელს, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორ ქეთევან თოდაძეს.

სარჩევი

განაცხადი..i

მადლობა ii

აბსტრაქტი…………………………………………………………………………………………….....v
შესავალი..1

საკვლევი თემა..3

საკვლევი კითხვები...3

საკითხით დაინტერესება..4

1.სამეცნიერო ლიტერატურის მიმოხილვა 5

1.1.სააზროვნო უნარების განვითარების მნიშვნელობა დაწყებითი საფეხურის მოსწავლეებისთვის 5

1.2. მოსწავლეთა დაბალი აკადემიური მოსწრება და მათი განმსაზღვრელი ფაქტორები 6

1.3. კლასის ზომა...6

1.4. მოსწავლეთა სოციო-ეკონომიური მდგომარეობა..8

1.5. თანამშრომლობითი სწავლება 9

1.6. თანამშრობლითი სწავლების პროგრამები_ უფროსკლასელებსა და დაბალკლასელ მოსწაველეებს შორის სხვადსხვა ქვეყნის მაგალითზე...9

2. ინსტიტუციის შერჩევა.. 11

3. კვლევის მეთოდოლოგია 12

3.1. პრაქტიკული კვლევის დანიშნულება 12

3.2. პრაქტიკული კვლევის ძირითადი ეტაპები და ზოგადი სტრატეგია 13

3.3. თვისებრივი კვლევის ინსტრუმენტები... 14

3.4. რაოდენობრივი კვლევის მეთოდები 15

3.5. პრობლემის იდენტიფიცირება... 15

4. მონაცემთა ანალიზი და ძირითად იმიგნებები... 18

4.1. პრეტესტის ანალიზი... 19

4.2. პოსტტესტის ანალიზი.. 23

4.3. უფროსკლასელთ აფოკუს ჯგუფის ანალიზი.. 26

4.4. ექსპერიმენტული კლასის მოსწავლეების ფოკუ სჯგუფის ანალიზი.. 29

4.5 ჩაღრმავებული ინტერვიუს ანალიზი დაწყებითი საფეხურისა დაუფროსკლასელი მოსწავლეების დამრიგებლებთან 30
4.6. ფოკუს ჯგუფის ანალიზი მეოთხე კლასის, ექპერიმნეტული ჯგუფის მოსწავლეების მშობლებთან 32
4.7. დიაგნოსტირების ეტაპის შეჯამება 33
4.8. ინტერვენციის შედეგების შეჯამება 34
5. კვლევის ეფექტიანობა 35
6. კვლევის შეზღუდვა 36
7. კვლევის მიგნებები 37
8. რეკომენდაციები 38
9. დასკვნა 41
ბიბლიოგრაფია 42
დანართები 44
დანართი#1_პრეტესტი 44
დანართი#2-პოსტტესტი 48
დანართი#3_უფროსკლასელების ფოკუს ჯგუფის კითხვარი 52
დანართი#4_მეოთხე კლასელების ფოკუს ჯგუფის კითხვარი 52
დანართი#5_დაწყებითი საფეხურისა და უფროსკლასელების დამრიგებლისკითხვარი 52
დანართი#6_მშობლების ფოკუს ჯგუფის კითხვარი 53
დანართი#7_გაკვეთილებზე გამოყენებული სააზროვნო უნარების გასაუმჯობესებელი სავარჯიშოები 54
დანართი #8 _სავარჯიშო ,, დაუმთავრებელი წინადადებები კალათა'' 60
დანართი#9_საგაკვეთილო გეგმა 61
დანართი #10_გაკვეთილებზე შესრულებული დავალებების განხილვა 63
დანართი#11_წაკითხული ტექსტის გააზრება PIRLS-ის 2011 საერთაშორისო კვლევაში გამოყენებული ტექსტი 67

აბსტრაქტი

წინამდებარე ნაშრომი წარმოადგენს პრაქტიკის კვლევის ანგარიშს თემაზე: ,,დაწყებით საფეხურზე მოზარდების სააზროვნო უნარების გაუმჯობესება მაღალკლასელი მოსწავლეების დახმარებით, ქ. რუსთავის 23-ე საჯარო სკოლის მაგალითზე''. აღნიშნული კვლევის მიზანია დაწყებითი საფეხურის მოსწავლეების სააზროვნო უნარების გაუმჯობესება მაღალი კლასის მოსწავლეების დახმარებით. სამიზნე ჯგუფს წარმოადგენს ქ. რუსთავის 23-ე საჯარო სკოლის მე-4 კლასის მოსწავლეები.

აღნიშნული კვლევა განხორციელდა, 2017 წლის 15 მარტიდან, ამავე წლის 28 მაისამდე. წარმოდგენილი კვლევის მეთოდოლოგიურ საფუძველს პრაქტიკის კვლევა წარმოადგენს. განხორციელებული ინტერვენციების ეფექტურობისა და კვლევის შედეგების სანდოობის უზრუნველსაყოფად გამოვიყენეთ კვლევის ექსპერიმენტული მეთოდი, შესაბამისად გამოვყავით: საკონტროლო (IVგ) და ექსპერიმენტული (IVა) ჯგუფები.

კვლევა მოიცავს რაოდენობრივ და თვისებრივი კვლევის მეთოდებს. რაოდენობრივი კვლევის ინსტრუმენტად გამოვიყენეთ ტესტები, როგორც დიაგნოსტირების, ასევე შედეგების შეფასებისთვის. ხოლო პრობლემის იდენტიფიცირებისა და შემდგომი დიაგნოსტირებისათვის გამოვიყენეთ, თვისებრივი კვლევის მეთოდები, ჩაღრმავებული ინტერვიუ და ფოკუს-ჯგუფი.

ზემოთ აღნიშნული მეთოდით კვლევამ საშუალება მოგვცა უფრო სრულყოფილად შეგვესწავლა საკვლევი საკითხი. კვლევის ფარგლებში სწორად დაგეგმილი და განხორციელებული ინტერვენციების შედეგად, დაბალკლასელთა სააზროვნო უნარები გაიზარდა უფროსკლასელთა დახმარებით, რაც ცხადყოფს რომ მსგავსი პროექტის განხორციელება გააუმჯობესებს სწავლების ხარისხს და პროდუქტული იქნება მსგავის სახის პროექტები განათლების სისტემისთვის.

ძირითადი თემატური საძიებო სიტყვები: სააზროვნო უნარები, ლოგიკური და მათემატიკური სავარჯიშოები, გააზრებული კითხვა , ლექსიკა.

Abstract

The present work is a report of an action research: ''Improvement of primary school students' critical thinking skills with the help of high school students at Rustavi Public School # 23''. The aim of the research is to improve the primary school students' critical thinking with the help of high school students. The target group of the action research are 4thgraders at Rustavi Public school #23.

The research was carried out from March 15, 2017 to May 28, 2017. The methodological basis of the presented work is the action practice research. The experimental method of research was used to figure out the validity of research results and the efficiency of interventions. There were used experimental and control groups.

The research approaches used were: quantitative and qualitative. As an instrument of quantitative method we used tests to diagnose and evaluate the results. There were used qualitative research methods: in-depth interviews and focus groups to identify the problem and for further analysis.

The above mentioned methodology enabled us to study the research question in details. According to the intervention results, the primary school students' critical thinking skills have been improved with the help of high school students. It demonstrates that the implementation of this project will improve teaching and studying process. It is highly recommended to do such kind of projects in education systems.

Key words: Critical thinking skills, Logical and mathematical exercises, Reading comprehension, Vocabulary.